

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Kutna.

Med vsemi sadnimi plemeni, kateri pri nas na Dolenjskem dobro vspevajo, je kutna pač najmanjšega gospodarskega pomena. Nahaja se sem ter tja kako drevo po vinogradih, kjer navadno prav dobro raste in obilno rodi. Ako se ljudi vpraša: „zakaj pa nimate več kuten, zakaj jih več ne pridelujete?“ odgovore na to vedno in povsod isto: „I čemu naj jih pa pridelujemo, saj nobeden po njih ne vpraša. No, temu je žal skoro res tako. Prav malo kuten se po Dolenjskem v denar spravi. Kmetski ljudje jih ne vedo čemu porabiti, gospoda ima jih pa za ukuhanje, ali kakor se pravi za napravo takozvanega kompota in za napravo kutnega likerja kmalu zadosti. In vendar imamo Dolenjci v kutni sadno pleme, katero naj bi se kljub temu, da se tako malo po njegovem sadu poprašuje, vendarle v večji meri

pridelovalo. Resnica je namreč, da bi se kuten lahko veliko več in prav dobro v denar spravilo, ako bi jih le velika množina na prodaj bila. Kolikor se kuten dandanes po Dolenjskem prideluje, ne zadostuje niti za našo domačo gospodo, katera jih za ukuhanje ter za napravo kutnega likerja vsako leto išče, pa le premalo najde. No, v Ljubljani imamo tovarno za ukuhanje in kandiranje sadja, tovarno Avgust Činkel-na in sinov. Ta tovarna, katera po celi Avstriji in še daleč čez njene meje zaradi kaj finih njenih izdelkov slovi, potrebuje ravno kuten vsako leto prav dosti, pa dobiva jih drugod, celo iz Ogerskega. Zakaj jih ne kupuje na Dolenjskem, kjer kutna vendar tako dobro uspeva, tako dobro rodi? Zato, ker jih tu zadosti ni, je najkrajši odgovor na to vprašanje. No, pa za domačo porabo in v misli vzeto tovarno za ukuhanje sadje ter kandite bi res ne trebalo po Dolenjskem Bog vé koliko kuten pridelovati. Zaradi jedne, kakor druge porabe bi res pridelovanje kuten ne postalo velikega, to je

PODLISTEK.

Brezbožne knjige in novine.

(Češki spisal K. Kren.)

(Dalje.)

Že preje je imela Vikidalka sina čez vse rada, po moževi smrti ni znala njena ljubezen do Jožka nikakih mej; kar mu je le čitala v očeh, mu je storila. Jožek je to dobro vedel in znal uporabljati.

Takoj tedaj, ko je prišel prvič na počitnice, je bilo več „dobrotnikov“, ki so Jožka prepričevali, da se mu ni treba toliko učiti in da mu zapusti oče brez tega enkrat veliko posestvo. Jožek se je sicer učil marljivo kakor preje, a te besede si je zapomnil. Ko je umrl oče, tolažil je vdovo, tolažil Jožka, kdor je umel in mogel.

Tretji razred je Jožek še zdelal, a v četrtem je že slavno propal. Imel je zelo hude profesorje, ki so zahtevali od njega vedno tudi take stvari, katerih niti sami niso vedeli, — mati mu je pa v slepi ljubezni verjela in še tožila: „Ti moj ubogi sirotek! koliko moraš pretrpeti od tujih ljudi.

Saj ni, da bi moral v mesto. Ostani doma in se privadi gospodarstva.“ In Jožek je ostal doma ter se privadil — zahajanju v krčme.

Dokler se ni upal sam v krčmo, pošiljal je na skrivnem deklo ali hlapca po pivo, vino in smodke. Za dve ali tri leta odkar je bil doma, hodil je že javno v krčmo ter igral ulogo gospoda. Seveda je imel množico tovarišev, ki so se mu znali prilizovati; Jožek je to rad slišal in je plačal za nje, kar jim je bilo ljubo.

A to še ni bilo dovolj. Pričel se je tudi „likati“.

Nakupil si je najrazličnejših knjig in novin in zajemal ž njih svojo modrost.

Za cerkev se ni menil. Zakaj? Saj je čital v teh svojih knjigah in novinah, da ti „črnci“, ti duhovni, samo ljudstvo sleparijo, da bi se dobro imeli, da so duhovni oni, ki hočejo zatreti v ljudstvu vsako svobodnejo misel in da so duhovni grobarji vse omike med ljudstvom. In vera? To je zasebno prepričanje. Najboljša vera je vedno ta, da živi vsak po svoji vesti, toda ne po veri, ampak po svojem razumu.

tako izdatnega gospodarskega pomena, da bi kazalo jih v veliko večji meri pridelovati, nego se jih prideluje že dandanes; toda, v tem spisu že parkrat omenjeni tako zvani kutni liker, kakoršnega se na Dolenjskem po gosposkih hišah skoraj sleherno leto v majhnih množinah napravlja, ta bi bil tehnični sadjarski izdelek, kateri bi si v veliki meri izdelovan, prav gotovo v kratkem času obilno kupcev našel.

Kutni liker, njegova naprava v veliki meri namreč, ta je v stanu, pridelovanje kuten po Dolenjskem opravičiti, to do veliko večjega gospodarskega pomena dovesti. Fino napravljene kutni liker je res kaj posebno finega. Dosti finejši liker je to, kakor marsikateri drugi, naj se že imenuje kakor hoče.

V prošlem poletju bil je nek jako imovit domačin, kateri pa že čez 40 let v Aleksandriji živi, s svojo soprogo v naših dolenjskih Toplicah. Ko je pri neki priliki fin kutni liker pokušal, izjavil se je, da bi bil to pač izdelek, kateri bi v Orijentu, osobito med Muhamedanci, brez dvoma prav hitro prodril, si prav sloveče ime zadobil. Ali bi bilo to kaj napačno, ako bi, kakor Dalmacija po „maraškinu“, Dolenjska po kutnem likerju sloveča postala? Gotovo ne. In zato je opravičeno, da se Dolenjci pridelovanja kuten v večji meri lotimo. Osobito na Belokranjskem, po kaj preksolnčnih vinogradnih legah, okolu Semiča itd., naj bi se jih ob robih vinogradov in tudi sicer, kjer trti ni na škodo, v obilni meri sadilo.

Da postane namreč kutna kar mogoče fino in močno dišeča, potrebuje solnca, potrebuje fine

Nekoč je stal na polju. Bilo je ravno pred žetvijo. Celo polje je bilo podobno veliki mizi, po kateri je razložil nebeški gospodar hrano za vsacega. Mimo je prišel stari gospod učitelj. „Zdrav, Jožek! Letos vam je Bog res milostno blagoslovil setev!“ Jožek je zaničljivo namrdnil ustnice: „Kaj Bog, in kaj blagoslovil? Lahko mu je blagosloviti, ko sem mu dobro pognojil, razoral in usejal. Tako je, tako.“ Stari učitelj je žalostno povesil glavo in odšel dalje.

S čitanjem brezbožnih knjig in novin je naš Jožek popolnoma izgubil svojo vero, izgubil pravnost in sramoto, izgubil tudi spoštovanje in ljubezen do lastne matere. Pripovedovali so o njem, da je stegnil že enkrat svojo roko na mater, ki je rekla, da mu ne dá nič več denarja za zapravljanje.

Tako je živel Jožek do svojega polnoletja, in ko je došel do štiriindvajsetega leta, je stoprav postal popolen „gospod“.

Izposojeval si je denar na očetovo dedščino, zapravljal denar, in ko je odšel na potovanje, da kaj poskusi, ni rekel materi niti „z Bogom“.

Kako pogostokrat ga je prosila, za Boga pro-

lege. Za napravo likerja je pa ravno fini duh poglavitna reč.

Bog dal, da bi se ta nasvèt uresničil!

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Vsi so se že naveličali položaja, ki vlada v našem državnem zboru. Naveličala sta se ga že desnica in levica. Naveličati se ga bo morala kmalu tudi vlada. Kaj se pa godi vse v zbornici? V teku desetih dnij so bile samo tri seje in te le z dnevnim redom brezplodnega glasovanja po imenih — vse za 5000 gld. na dan. In oni so nemški poslanci, na čelu jim Wolf in Hohenburger, vprizorili velik škandal najprej na galeriji, potem v zbornici sami. Bil je pravi pravcati pretep med nemškimi in češkimi poslanci. Wolf je dobival krepke zaušnice. Neki češki poslanec pa je celo krvavel. Poslanci so se v zbornici ruvali in suvali, dokler ni predsednik zaključil seje. Ali naj gre to tako dalje?

Italijanski župani na Primorskem so se na nekem shodu izjavili proti ustanovitvi hrvatske gimnazije v Pazinu. Italijanski poslanci so pretečeno soboto ministerskemu predsedniku Thunu izročili spomenico teh županov. Dobili so odgovor, da vlada od svojega sklepa glede hrvatske gimnazije v Pazinu ne odneha. Kar je storila vlada v prid Slovincem in Hrvatom, je bilo opravičeno.

Kako se na Koroškem godi slovenskemu jeziku, je pokazala v soboto neka prizivna razprava pri sodišču: S slovenskimi strankami se je nemško

silna, naj ne dela nji in pokojnemu očetu sramote in naj bo reden človek. A nič ni pomagalo, marveč vselej jo je zavrnil: „Vi tega ne razumete in ste za sedanji svet že prestari.“

Odšel je tedaj v svet, in nič niso vedeli, kje je in kaj dela, razun takrat, kadar je vaški žid, mesar, pripovedoval, da je poslal Josipu zopet toliko in toliko stotakov. Josip je bil kaka tri leta med svetom, ko je dobila stara Vikidalka nekoč pismo. Odprla je je in čitala:

Mati!

Peljem se v N. Sem bolan na prsih. Življenje se mi je pristudilo, in če ne umrjem v kratkem, tako se ustrelim. Če morete, mi pošljite v N. nekoliko stotakov, da se mi ne bo treba vedno obračati na tega žida. Če se več ne vidiva, živite srečno.

Vaš

Josip.

Prečitala je in se zgrudila na tla. Dekla v kuhinji je slišala padec in prihitela v sobo. „Jezus, Marija, kaj se je zgodilo? Gospodinja, vstanite!“ Vikidalka se ni nič ganila. Dekla je hitela v jedni sapi k gospodu župniku. Ta jo je poslal k zdrav-

obravnavalo, nemško se je tudi vse protokoliralo. Zastopnik dr. Brejce je ugovarjal in ni hotel podpisati zapisnika.

Na Ogerskem se vlada še vedno pogaja z nasprotujočo jej stranko. Pričakuje se, da se vendar dožene dogovor.

Kaj je novega po širokem svetu?

Na Francozskem se slišijo čem dalje močnejši glasovi, naj se odpravi republika in obnovi cesarstvo. Saj tam morda res prej ne bo miru, dokler državne yajeti ne vzame kaki Napoleon.

Amerikanci že več nimajo vzroka veseliti se za zmago nad Španci. Na Filipinih ima vstaški vodja Aquinaldo zbranih 30.000 mož, da jih popelje v boj proti Amerikancem. Na Kubi so se pa tudi dvignili vstaši proti Amerikancem. Zbira jih stari vodja Gomez. Amerikance torej čaka še mnogo sitnostij.

Piše se nam:

Iz Novega mesta. Venček, kateri je naša „Nar. čitalnica“ priredila dne 21. januarja t. l., se je obnesel povsem povoljno. Gledališka igra „Pokojni moj“ se je predstavljala tako dobro in precizno, kakor da ne igrajo diletantje, ampak igralci po poklicu. Gspđ. Preatonijeva in Umkova, kateri ste prvič nastopili v večjih ulogah, ste igrali tako izborno, da jih mora čitalniški odbor na vsak način stalno privezati na naš oder; gspđ. Vidičeve ni treba posebej hyaliti, pokazala je to pot, da zadene tudi uloge, v kakoršnih doslej ni nastopala; vsekako je čitalniški odbor storil svojo častno dolžnost, da je naši najmarljivejši igralci poklonil šopek. Gg. Tekavčič in Andres — posebno prvi, zadnjega je nekaj kazila maska — sta svoji ulogi tako pogodila, da bi ne bilo težko prirejati

niku in hitel k Vikidalki. Trlji je obraz z jesihom, in predno je prišel zdravnik, se je že zavedla. Dejali so jo na posteljo, zdravnik ji je obvezal na glavi rano, katero je dobila pri padcu, ter vprašal po vzroku nagle omedlevice. Pokazala je na mizo na pismo. Prečitala sta je z gospodom župnikom. Kaj podobnega nista pričakovala. Posvetovali so se o tem in onem, dokler niso konečno sklenili, da bi se peljal doktor v N. in pripeljal Josipa domov. To je bilo ravno na veliki četrtek.

Minul je veliki petek, tudi poludne velike sobote so že odzvonili, a o zdravniku in Josipu ni bilo ni duha ni sluha. Zvonovi so zapeli slavo procesiji pri Vstajenju. Vikidalka se je na postelji vsedla, da bi videla spreved z Najsvetejšim, in je vroče molila. Ni molila za samo sebe, ni molila za svoje ozdravljenje, niti za svojo srečo ali za dolgo zadovoljno življenje, molila je za to, za kar more moliti le srce materino, molila je za svojega sina, da bi se zopet vrnil k Bogu, in če ni nobene druge pomoči, da bi umrl vsaj spravljen z Bogom.

Po procesiji okoli sedme ure zvečer je za-

večjih iger, ko bi imeli še par takih igralcev — ženskih moči hvala Bogu ne manjka tako. Sicer pa čujemo, da se nekaj snuje; ko bi le zopet vse ne zaspalo, kakor že parkrat zadnja leta!

Po predstavi razvil se je tako živahen ples, kakor že dolgo ne. V gostilniških sobah pa se je zopet kazalo pomanjkanje prostora, kakor vsakokrat, kadar se kaka zabava v naši čitalnici obnese. Dasi treba priznati, da so čitalniški stranski prostori jako nedostatni, omenili bi vendar le, da so društveniki in odbor sami dosti krivi, ako ne najdejo prostora. Društveniki sami naj bi ne uvajali s seboj za goste ljudi, kateri so že toliko časa v Novem mestu, da bi bili lahko že zdavnaj pristopili „Narodni čitalnici“ kakor člani; odbor pa naj bi gledal, da se ljudje, kateri sami nimajo dovolj takta, da ne pridejo tje, kamor se niso vabili, primerno pouče o tem. Morda bi zadostovalo, ko bi se vabila proglasila za vstopnice, posebno pri zabavah brez vstopnine, ob enem pa se objavilo, da po pomoti prezrti gospodje in dame vabila lahko reklamujejo pri odboru.

Iz Šmihela. — Prav redko slavnost smo imeli v Smihelu na dan sv. Antona. Bil je god našega občespoštovanega župnika in duhovnega svetnika, gospoda Antona Peterlina; in ravno ta dan je bil odločen, da se izroči od presvetlega cesarja podeljeni mu zlati križ s krono za premnoge njegove zasluge. Popoldne ob štirih je bilo, ko jame mogočno streljanje slavnost naznanjati. Pozorišče slavnosti je bila prostorna šolska soba v samostanu častitih šolskih sestra. Došel je velebl. gosp. c. kr. okr. glavar vitez Vesteneck, mil. gosp. prošt dr. Elbert, župan občine Smihel-Stopiške, gosp. Zurc, obč. svetovalca gg. vodja Dolenc in posestnik Znanc ter mnogo odličnih posebno duhovnih gospodov iz mesta in okolice. Ko so na lepo prirejenem odru samostanske gojenke primerno pesem odpele, pozdravi gosp. okr. glavar slavljenca, in po lepem govoru prebere dekret, s katerim je po cesarski milosti gospodu svetniku Peterlinu podeljen zlati križec za zasluge, ter mu pripne častno znamenje na prsi; isto tako tudi častno svetinjo za štiridesetletno

ropotala na vasi kočija. Peljala se je počasi, polahko, kakor bi peljali mrtvega na pokopališče. Ustavila se je pred Vikidalovo hišo. Družina je prihitela vun in odnesla nekoga v poslopje. Zdravnik je šel za njimi.

Prinesli so Josipa k materini postelji. To ni bil več oni krasen, cvetoč mladenič; to je bil mlad starec z globoko udrtimi očmi in s sivozoltim, vrsakovitim obličjem. In vendar je po toliko bolestnih dneh, po toliko krvavih solzah, ki so bile prelite vsled sina, materino srce občutilo prejšnjo ljubezen in Vikidalka je zaklicala radostno: „Jožek, moje drago dete, Bog ti plačaj, da si prišel zopet enkrat k svoji materi, obteženi s starostjo:“

Josip jo je pogledal s kalnimi očmi in hotel nekaj reči, toda ni ga razumela. Niti glasno ni mogel govoriti. Nagnila se je k njemu. „Mama, ali ste bolni?“ „Sem, dete, toda ne zelo.“ „Jaz tudi in sicer zelo“, je zašepetal Josip z bolestnim obrazom. Položili so ga na posteljo, zdravnik je nasvetoval to in ono ter odšel.

(Konec prihodnjic.)

zvesto in vspešno delovanje. Na to je imel mil. gosp. prošt dr. Elbert slavnostni govor. V izborni tekočem govoru omenil je žalostne dogodke in hude udarce cesarske hiše, pojasnil je visoki pomen odlikovanja, omenjal mnogih in neprecenljivih zaslug slavljencev za cerkev, šolo in občino ter sklenil govor s pozivom, Nj. Veličanstvu trikratno Slavo zaklicati, kar se je zgodilo. Pela se je na to cesarska himna, katero je občinstvo stoje in sočutno poslušalo. Gospod slavljencec je, v svoji znani ponižnosti in skromnosti zasluge od sebe odyračeval, obljuboval pa pokoršino in udanost cesarskemu prestolu in vladi. Zahvalil se je presvitlemu cesarju, deželnemu predsedniku in okr. glavarju za skazano čast, v kateri naj bi tudi fara, občina in šolski zavod se počasteni čutili. Tudi gospod župnik je navzoče pozval, presvitlemu vladarju trikratno slavo zaklicati. Gospica kandidatinja je potem v krasnem nastopu v vezanej besedi zahvaljevala se navzočim dostojanstvenikom. Tudi dvoje mutastih dekletic je gospodu slavljencu-katehetu ustmeno in to dobro umevno srečo vošilo, kar je pri navzočih nekako milo ginljiv čut obudilo. Na to nastopivše štiri nemške Korošice pa so zopet navzoče hitro razvedrile; vsakdo moral se je temu originalnemu prizoru od srca smijati. Naposled se je vprizorila igra iz znanih dogodeb v Marija Lurd. Bila je lepa predstava, krasni prizori, izborni govori. To opisavati, se moje okorno pero ne postopi, ker presega vsako popisovanje. Žal, da radi prostora ne more biti taka igra obširnejšemu občinstvu dostopna. Skupni utis lepe slavnosti pa nam ne bo prišel iz spomina.

Domače vesti.

(Odlikovanje.) Mestna občina novomeška imenovala je c. kr. sodnijskega predsednika, veleblag. gospoda Josip Gerdešiča soglasno svojim častnim občanom.

(Slavnostno odlikovanje) mnogozaslužnega načelnika gasilnega društva, gospoda Adolf Gustin-a, vršilo se je v mestni dvorani dne 22. jan. V prisotnosti gospoda mestnega župana, dr. Schegula in vseh izvršujočih članov gasilnega društva je velebl. gosp. c. kr. okr. glavar vitez Vesteneck, po lepem umestnem ogovoru, pripel slavljencu na prsi srebrni križec s krono za zasluge. Gospod mestni župan je slavljencu gratuliral za zasluženno častno odlikovanje, ter se mu v toplih besedah zahvaljeval za njegov trud, ki ga ima z izborno koristnim gasilnim društvom v korist vsega mesta. Slavljencec, gosp. Gustin, pa je izrekel presvitlemu cesarju in velebl. gosp. okrajnemu glavarju dostojno zahvalo za izkazano mu čast, in gospodu županu hvalo za laskavo priznanje, ter je obljubil, dokler mu moči pripuščajajo, truditi se za priljubljeno mu gasilno društvo. Povodom njegovega odlikovanja priredi gospod načelnik Gustin izvršujočemu moštvu gasilnega društva dne 11. febr. v gostilni g. L. Kopača zabavni večer.

(Odlikovanje.) Gospica Josipina Medved v Novem mestu dobila je povodom štiridesetletnega vestnega in zvestega delovanja od visoke deželne vlade priznano zasluženno častno svetinjo. V mestni dvorani ji je isto slovesno izročil prebl. gospod okrajni glavar.

(Častne svetinje,) od presvitelega cesarja za 40letno zvesto delovanje ustanovljene, so podeljene vis. čast. gospodom kanonikom novomeškim: † Rihard Frank-u, Josip Hočev-arju, Franc Ser. Povše-tu

in monsign. Matija Jerihi; dalje šmihelskemu župniku preč. g. duhovnemu svetniku Anton Peterlin-u in v Krškem v pokoju živečemu bosanskemu finančnemu nadzorniku blag. gosp. Ivan Schauer-ju.

(Imenovanje.) Dne 30. januarja t. l. je prejel semiški župan g. Ivan Šušteršič srebrni križec s krono zaradi zaslug, katere si je pridobil za občino tekom mnogoletnega županovanja; občinski odbor volil ga je pa zaradi istih zaslug svojim častnim članom in mu ta dan izročil častno diploma.

(Imenovanje.) Gospod Niko Zupanič, stud. jur. iz Gribelj (Belokranjsko) imenovan je c. in kr. poročnikom v rezervi.

(† Gospod Fran Wagner), c. kr. vodja sod. pom. uradov v pokoju in c. kr. stotnik pri deželni brambi, umrl je v Ljubljani 15. januarja po kratkem bolehanju 78 let star. Bil je silno prijazni gospod, vsakemu je rad dobro storil bodisi z besedo ali dejanjem. Bil je mnogo let stotnik novomeške meščanske garde; živahnega značaja in vojaško navdihnjen je prav mnogo storil v proslavo imenovane garde. Na njegovo željo se je njegovo truplo prepeljalo iz Ljubljane na novomeško pokopališče. Pogreba se je udeležilo kljub neugodnemu času prav mnogo in odličnega občinstva. Tudi meščanska garda mu je zasluženno čast skazala.

(† Kanonik Rihard Frank) umrl je 24. januarja ob 3. uri popoldne po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti. Bil je rajni gospod le teden dnij bolan. menda za pljučnico; zdravnik je takoj prevedel, da ni rešitve, in res, neverjetno hitro je v občo žalost smrt pobrala pobožnega in dobrega, visokočislana gospoda. Pokojni gospod bil je leta 1827 v Ljubljani rojen in se je tudi tam izšolal. Prvo duhovsko službo nastopil je v Novem mestu kot kapiteljski vikarij, potem je služboval v Št. Jerneju, Črnomlju, Ribnici, Trziču, in leta 1880 prišel je zopet v Novo mesto kot kanonik, ter je skozi 19 let pridno in vstrajno deloval na prižnici in v spovednici ter pri vsaki priliki do poslednjih dnij. Pogreb je bil minoli petek zjutraj. Ob 9. uri prenesli so truplo prečastitega gospoda v kapiteljsko cerkev, kjer so se slovesno opravile bile in potem slovesna sv. maša za pokojnika. Po sv. maši imel je mil. gosp. prošt dr. Elbert pred krsto kratek, ginljiv govor. Omenil je, da je rajni gospod v svoji oporoki željo izrazil, da naj bi bil pogreb brez slovesnega govora, vendar čuti se dolžnega, videč cerkev napolnjeno častilcev pokojnega, da spregovori nekoliko; in v kratkih, tesnih potezah je lepo opisal vrline pokojnikove in neumorno delovanje za dušni blagor vernih. Zahvalil se je rajnemu za toliki njegovi trud v življenju, in ob smrti za njegovo dobrotno volilo cerkvi in revnim; priporočil pa ga je tudi v iskreni besedi blagemu spominu in pobožni molitvi. Pogreb je bil lep in dostojen, udeležba prav obila iz vseh krogov in stanov, odlične gospode in meščanstva, tudi obilo kmetskega ljudstva iz okolice. Zapuščina rajnega gospoda ni primerno velika. Glavni dedič je kapiteljska cerkev. Mej nekaterimi drugimi volili dobi tudi farni ubožni zaklad 1000 gld., farna cerkev v Trziču 500 gld., bolnišnica Usmiljenih bratov v Kandiji 200 gld., zavod revnih šolskih sester v Šmihelu 200 gld. — Naj blagi dobrotnik v miru počiva.

(† Gospa Marija Koprivšek,) soproga c. kr. profesorja v Novem mestu, umrla je po dolgem bolehanju minoli torek. Vsled njene prijazne ljubeznivosti bila je obče spoštovana. Truplo njeno se prepelje v Maribor v družinsko rakev.

(† Gospod Ferdinand Wotzasek,) umirovljeni c. kr. poštni uradnik, ki se je bil pred nekaj leti v Žabjo vas naselil, umrl je včeraj, star 79 let. Prijazni gospod bil se je sosedom hitro priljubil.

(† Gospa Marija Stangel rojena Muhič) novomeščanka, umrla je v Reki po dolgi in mučni bolezni dne 15. januarja v 52. letu svoje starosti. Naj v miru počiva!

(Vabilo k venčku,) kateri priredi „Nar. čitalnica“ v Novem mestu s sodelovanjem „Dol. pevskega društva“ članom imenovanih društev dne 4. svečana t. l. Začetek ob 8. uri zvečer. — Vspored: I. Koncert. 1. Stanko Pirnat: Slovenske narodne pesni: 1. Miličino slovo; 7. Bog je stvaril zemljo; 10. Kukavica. Mešani zbori. — 2. L. van Beethoven: Larghetto iz II. simfonije za kvintet na lok, flavto, harmonij in klavir. — 3. Anton Foerster: Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesni. Mešan zbor. II. Ples. — Vstop je prost. Vabilo velja za vstopnico. — Ako bi kdo pomotoma ne prejel vabila, obrne naj se na podpisani odbor.

Odbor „Nar. čitalnice“ v Novem mestu.

(Vabilo k predpustni predstavi), ki jo napravi katol. družba rokodelskih pomočnikov v Novem mestu 5. febr. ob 1/2 8 uri zvečer v lastnem domu po sledečem vspredu: I. „Črevljari“, veseloigra v treh dejanjih. Osebe: mojster Blaže, črevljari; doktor Lopnik, zdravnik v bolnišnici; Tonček, sluga v bolnišnici, sin Blažetov; gospod Stradež, baron; mojster Opeka, zidar; Valentin, bogatin. — II. Ciganska kantata, kvintet; kostumirani pevci. — III. Prosta zabava v spodnjih prostorih. Vstopnina: Sedeži v prvih dveh vrstah po 40 kr., v daljnih vrstah po 30 kr. Stojeci plačajo po 20 kr. Dijaki in šolarji 15 kr. Preplačila se hvaležno sprejemajo v korist društva.

Načelnštvo.

(Zabavnega večera „Dolenjskega pevskega društva“) ne bode 1. t. m., ker napravijo narodna društva plesni venček in koncert vže 4. t. m., obe veselici bili bi torej preblizo skupaj.

(Drugi glasbeni večer „Glasbene Matice“) bode v drugi polovici t. m.; dan in program se objavi v prihodnji številki našega lista.

(Vabilo k občenemu zboru „slovenske posojilnice v Št. Jerneji“ na Dolenjskem, ki bode dne 26. februarja 1899 ob 4. uri popoldne v šolskem poslopji. Dnevni red: 1. Nagovor načelnika. 2. Račun načelstva in poročilo nadzornika. 3. Volitev načelstva in nadzornika. 4. Nasveti.

Načelstvo.

(Vabilo k občenemu zboru.) Okrajna posojilnica v Mokronogu, registrovana zadruga z nemejeno zavezo naznanja vsem svojim častitim zadržnikom, da bo imela svoj redni občni zbor v sredo, dne 15. svečana 1899 ob 3. uri popoldne v šolskem poslopji v Mokronogu s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor ravnatelja; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo računskih pregledovalcev in nadzornikov s predložbo letnega računa; 5. potrjenje letnega računa; 6. razdelitev čistega dobička; 7. volitev načelstva; 8. volitev računskih pregledovalcev in nadzornikov; 9. predlogi in nasveti.

Načelstvo.

(„Dolenjski Sokol“) imel je dne 18. jan. t. l. v Tučkovi gostilni svoj redni občni zbor, pri katerem so bili izvoljeni v odbor sledeči gg.: Ivan Krajger, (starosta), Sim. pl. Sladovič (podstarosta), dr. Karol Grosman (tajnik), Jos. Poula (blagajnik), Jos. Medved (načelnik telovadbe), Iv. Sirknik in Franc Jeglič (odbornika.) — Po volitvi vnela se je živahna

debata, kako povzdigniti društvo, sprejeli so se razni predlogi in nasveti, da se društvo zopet oživi. — Določila se je telovadba, in sicer vsako sredo od 6. do 7. ure zvečer za proste vaje za starejše gospode, kateri se ne vdeležijo vaj na orodju; vsak ponedeljek in petek od 8. do 9. ure zvečer vrši se telovadba za mlajše gospode, in sicer za proste vaje in vaje na orodju. Prosijo se vsi p. n. člani „Dol. Sokola“, da se telovadbe mnogobrojno udeležé. — „Dolenjski Sokol“ priredi na puštni torek skupno, z „narodno čitalnico“ in s klubom „Dol. biciklistov“ maškerado, katera obljubljuje prav zanimiva postati z ozirom na novitete v kostumih, ter se je izvolil poseben veselčen odsek iz vseh treh društev, ki se že marljivo posvetuje o pripravah za sijajno prireditev maškerade, in bilo bi želeti, da se tudi č. dame udeležijo mnogobrojno v kostumih maškerade. Sokolsko streljanje se bo prihodnji teden zopet začelo in bo vsak četrtek v gostilni pri Dol. železnici od 7. ure zvečer naprej. — Podpirajmo in oklenimo se „Dol. Sokola“, da se povzdigne zopet na ono stopinjo, ki jo je zavzemal po svoji ustanovitvi.

(V Metliki) je kupila grajščino gosp. viteza Savinscheg-a ljubljanska „Ljudska posojilnica“ za 80.000 gld.

(Šesti izkaz prispevkov za cesarjev spomenik v Ljubljani.) Darovala so naslednja županstva: Brezovica pri Ljubljani 22 gld.; Šmihel-Stopiče 50 gld.; Planina pri Rakeku 55 gld.; Borovnica 30 gld.; Škocijan pri Dobravi 20 gld.; Preserje 25 gld.; Vič 50 gld.; Šmartno pri Litiji 20 gld. in Postojna 100 gld.

(Visokošolci v Pragi) ustanovili so pod pokroviteljstvom blag. gosp. nadinženirja Fr. Tomšiča svoj „slovenski klub Slavije v Pragi“, čegar odbor se je sestavil za zimski tečaj sledeče: Predsednik: stud. phil. Iv. Kunšič; tajnik: stud. phil. Dragotin Lončar; blagajnik: stud. phil. Robert Kenda; namestnik: stud. phil. Iv. Žmavc.

(Šola „Glasbene Matice“ v Novem mestu) konča zimsko poluletje sredi tega meseca kakor drage javne učilnice; novi učenci se sprejemajo tudi v drugem poluletju. Zato, da se skrbnikom učencev prihranijo pota, bode odslej, kakor sicer pri tukajšnjih društvih, učnino pobiral prve dni vsacega meseca g. Stopar, ki bode plačnikom tudi precej izročil pobotnico. Opozarjamo, da se učnina plačuje za vsak mesec naprej in prosimo, da se redno vplačuje, kajti tistim plačujočim učencem, za katere učnina ni plačana do 10. vsacega meseca, bi se moral pouk vstaviti, ker šola ima mnogo troškov. Šoli so darovali: Posojilnica v Krškem večjo denarno podporo, mil. gospod proš. dr. Elbert 10 gld., za kar se jima tu lepo zahvaljujemo. One, ki imajo doma paziti na učence, opominjamo, da se mora vsak učenec vaditi vsak dan tudi doma v tem, kar se mu je v šoli pokazalo, kajti brez domačega učenja ni velikega znanja, kakor tudi v drugih šolskih predmetih ne.

(Predavanje o rakah), katero je priredila novomeška kmetijska podružnica pretečeno nedeljo, je bila posebno dobro obiskana, kar kaže resno zanimanje za to stvar. Gosp. ces. svetnik, prof. Franke predaval je temeljito-poučno in pri tem prav razumljivo. Korist tega pouka ne bo izostala.

(V hranilnici in posojilnici za Kandijo in okolico) je bilo do konca decembra 1898 podpisanih 338 deležev, in sicer od 108 članov. Vplačano je bilo do 31. decembra 1898 za deleže 2065 kron

40 hel. Hranilnih vlog je bilo 4024 kron, predujemov pa 3060 kron. Skupni promet znaša 11.642 kron 34 hel.

(Iz Črnomlja.) Radi praznika prvi četrtek meseca svečana bode veliki živinski semenj dne 9. svečana t. l.

(Antonov sejm v Novem mestu) se je prav dobro obnesel, posebno živahen je bil živinski sejm, in to izrečno s prešiči, katerih se je gotovo do 5000 privedlo, tako, da so obširni sejmski prostori komaj zadostovali. Nad 400 plemenitih in debelih prešičev se je samo po železnici izvozilo v domače kraje, na Tirolsko in Primorsko. Cena pri plemenih prešičih radi mnogih kupcev je bila silno visoka, pri debelih 19 do 20 kr. star funt žive vage. Pri tej priliki smo zopet videli, kako neprimeren je sedanji prostor za tehtnico pred mestno hišo, na najbolj obljudenem prostoru. Prav dobro so ukrenili tedaj mestni odborniki, da oskrbijo drugo javno tehtnico, in posebno še za tehtanje živalij primerno.

(Velik požar) nastal je 22. januarja pred polnočjo v hiši Martina Habjan-a v Dol. Kamnji, občine Mirna peč. Najbrž je nastal ogenj po slabo hranjenem živem pepelu, kterega je veter razpihal, in nastali ogenj tudi pospešil tako, da je osem gospodarjev pogorelo. Škode ima Martin Habjan 2000 gld., zavarovan je bil pri „Slaviji“ za 600 gld.; Janez Saje 3000 gld., ni bil zavarovan; Janez Habjan 3500 gld., ni bil zavarovan; Florjan Saje 2500 gld., zavarovan je bil za 450 gld. pri „Slaviji“; Franc Pangerc 3000 gld., ni bil zavarovan; Jože Bašelj 500 gld., zavarovan je bil za 100 gld.; Bernad Saje 800 gld., zavarovan za 100 gld.; Jože Lužar pa ima škode 800 gld., zavarovan pa je bil za 940 gld. Skupna škoda je tedaj cenjena na 16.000 gld. Dvema gospodarjema je baje tudi nad 200 gld. bankovcev pogorelo. Večinoma je pogorelecem popolnoma vse pogorelo, in so se pri dobrih sosedih nastanili.

(Hudobno poškodovanje.) Hlapec Jernej Obolnar in dninar Janez Berčon, oba iz Vidma pri Krki, pijačevala sta v neki gostilni na Krki. Ko sta že več kakor zadosti pila, jima gostilničar ni hotel več pijače dati, zato pa sta se hotela nad gostilničarjem znositi. Prikradla sta se v klet in vino iz soda spustila, da se ga je 140 litrov izlilo; potem sta se podala v bližnji mlin in tam tri mernike prosa po mlinu raztresla. Sedaj jih ima sodnija v Litiji v zaporu, kjer pustne dni uživata.

(Sneg je zapadel) na Gorenjskem 26. januv. precej na debelo. V Beli peči imajo ga 80 centimetrov in so ga prav veseli, kajti dosedaj niso mogli lesa iz gorovja dobiti. Danes imamo tudi tukaj snega, a le toliko, da je belo.

(Nove Šmarnice) za 1899 se pridno tiskajo v „Katol. Tiskarni“. Prestavil jih je iz francoščine gosp. kaplan Janez Godec, za kar mu je sloveči pisatelj Henrik Lasserre Monzie-ski v lastnoročnem pismu dal dovoljenje. Obravnavajo pa te Šmarnice novejše žudeže Lurške.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne vesti.

* (Leto 1834) je še danes, to je po 65 letih, v dobrem in prijetnem spominu. „Da, leta 34., to je bilo vino!“ Tako so nam pripovedovali naši očetje in nekateri starčki tudi še sami pomnijo in ne morejo prehaliti leta 1834. Ne samo vina je bilo obilo in silno dobrega, tudi vsi drugi pridelki so dobro obrodili

in teknil; bilo je dobro blagoslovljeno leto. Pomnimo pa, da so nam naši očetje zimo pred onim letom opisovali ravno tako, kakoršno imamo letos; kaj mila zima je bila in vreme, kakoršnega imamo tudi letos. Da bi po tej mili zimi pač tudi tako dobro letino imeli, kakor je bila leta 1834. Stori nas Bog vredne!

* (Sveto leto.) Vatikanski časopisi poročajo, da so sveti oče sklenili, da ima biti leto 1900 sveto leto, in bo trajalo od letošnjega Božiča pa do Božiča leta 1900.

* (Stekel človek.) V Trstu se je zgodila grozna nesreča. Pred nekaj dnevi je bil neki pes ugriznil dva moška, mej njima 32letnega natakarka Jožefa Marve. Omenjenega psa so nekaj dni kasneje ustrelili in pokazalo se je, da je bil stekel. Marve se za lahko prasko, katero mu je bil pes provzročil, ni zmenil. V torek so se pri Marvetu pojavili prvi znaki melanholije in blaznosti. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so takoj spoznali, da moža ni rešiti. Marve je hitro po prihodu stekel in po nepopisnih bolečinah in po groznem divjanju umrl. Trst je seveda vsled tega ves razburjen. — V hrvaških časopisih je brati, da je tudi tam bilo 28 ljudij ogrizenih, ktere so v Pešto v Pašterjev zavod odpeljali. Strogi pasji kontumac, kakoršnega imamo sedaj pri nas, je popolno opravičen.

Listnica uredništva.

G. Murgel iz D. V. Vaša zahvala in dopis prihodnjic. — Bl. gosp. R. na D. Zaradi pomanjkanja prostora skrajšano prihodnjic.

Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

Gosp. kaplan Ivan Dolinar 5 gld.; gosp. P. Bernard Vovk 2 gld.; gosp. Andrej Šimenec, župnik 1 gld.; neimenovana 1 gld.; gosp. župnik Fr. Pavlin, mesto venca na grob svojemu prijatelju, 5 gld.; gosp. F. Stojnič iz Chama na Bavarskem poslal 7 gld. 8 kr.; sam je daroval 5 gld., drugo pa nabral od zemljakov; svetnik Kinsky 3 gld.; gospa Josipina Hočevar 25 gld.; gosp. Friderik Schwarz, posestnik in gostilničar, za leto 1899 10 gld.; Anton Roscher, posestnik, 5 gld.; gosp. Val. Appe, polovico stave, 2 gld. 50 kr.; isti gospod za leto 1899 2 gld.; dobrotniki iz Mesta in Kandije 28 gld. 90 kr.; gospa B. Vojska 3 gld.; gosp. Rauch, oskrbnik Krupe, 2 gld.; prva dolenska posojilnica v Metliki 10 gld.; neimenovani 3 gld. 40 kr.; gosp. župnik Fr. Brulec 5 gld.; gospod Fran Jeršič, župnik v p., 2 gld.; gosp. Jurij Karlin, kapelan, 3 gld.; gosp. učitelj Peter Pogačnik na Čatežu pri Trebnjem je nabral 12 velikih vreč krompirja in 2 veliki vreči fižola; gosp. župnik J. Golob je nabral na Primskovem 3 vreče fižola in 2 vreči žita; gosp. Adolf Gustin, trgovec, 10 klg. graba; gosp. inženier Fran Žužek, 1 kupon „I. Narodnega doma“, 1 gld. 28 kr.

Bog plati vsem! Zlasti pa se še zahvaljujem vrlim Čatežanom in Primskovčanom, posebej pa njihovemu skrbnemu učitelju, ki se leto za letom tako velikodušno spominjajo dijaške kuhinje.

Dr. Jos. Marinko.

Loterijske štavičke.

Trst	14. januarija	64	70	34	68	18
Gradec	21. „	50	55	26	18	77
Trst	28. „	62	33	16	55	52

Razpis.

(33—1)

Podpisano oskrbništvu išče za svojo ciglenco

opekarja ali ciglarja.

Isti mora biti popolnoma izurjen o napravi različne opeke ter slovenščine in nemaščine popolnoma zmožen. Oglasiti se je najdalje do 20. februarja. Natančni pogoji se zvedo pri oskrbništvu.

Oskrbništvo graščine v Ormožu. Friedau, Štajersko.

ZAHVALA. (50)

V nedeljo 15. januarija ob 9. uri zjutraj je po dolgem bolehanji, previden s sv. zakramenti, v starosti 78 let, umrl v Ljubljani blagorodni gospod

FRANC WAGNER.

c. kr. vodja pomožnih uradov in c. kr. stotnik pri deželni brambi.

Truplo pokojnega se je prepeljalo v tako priljubljeno mu Novo mesto, in na ondotnem pokopališču k počitku položilo.

Pri tej priliki došlo nam je od sorodnikov, prijateljev in znancev mnogo izrazov sožalja, za ktere se tu toplo zahvaljujemo. Tudi se iskreno zahvaljujemo slavnemu občinstvu, katero se je v tako častnem številu udeležilo pogreba, posebno še prečastiti duhovščini, slavni meščanski gardi in slavnemu uradništvu. Vsim srčna zahvala.

Ljubljana, dne 23. januarija 1899.

Ana Wagner roj. Rosmann, soproga. — Marija in Gizela Wagner, hčeri. — Milan Wagner, sin.

Firm. 12.

Gen. I. 59.

Vpis združne firme.

V tusodni združni register se je vsled sklenjenih pravic z dne 6. novembra 1898 vpisala tvrdka „Hranilnica in posojilnica v Robu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“. Ta zadruga ima svoj sedež v Robu. Namen zadruge je razmere svojih članov v pravnem in gmotnem oziru zboljšavati, in v to svrhu:

- sprejemati denar (hranilne vloge) na obresti,
- dobivati si denarna sredstva s svojim združnim kreditom, in
- dajati posojila.

Vsa razglasila zadruga objaviti je v „Slovencu“; posebno dan, ura, kraj in dnevni red občnega zbora 8 dni prej.

Načelstvo zastopa zadrugo z vsemi pravicami, katere mu določuje postava od 9. aprila 1873 in podpisuje v imenu zadruge na ta način, da se podpišeta dva uda pod tvrdko, katera naj bo pisana, ali s pečatom natisnjena.

Udje prvega načelstva so: načelnik: Janez Bregar, posestnik iz Roba št. 7; odborniki: Janez Zgonc, posestnik iz Podhojnega hriba št. 5; Martin Jamnik, posestnik iz Sekiršč št. 2; Janez Bavdek, pos. iz Osredka št. 3; Jakob Mavec, posestnik iz Kervave peči št. 13; Janez Cimperman, posestnik iz Sela št. 9; Janez Peterlin, posestnik iz Dolščaka št. 5; Francišek Pešec, župnik na Robu.

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem, oddelek III,
dne 17. januarja 1899. (35)

Razglas

Opr. št. T6/98

1

zaradi dokazovanja smrti.

Martin Jakša, 39leten posestnik s Sel pri sv. Duhu št. 1 pri Semiču, rojen v Semiču na št. 109 se je pred več leti podal v Ameriko, od koder se ni še vrnil. Po le-tu znanih izkazih delal je na zadnje v Pueblo (Collorado), od koder se je podal 28. junija t. l. čez New-York v domovino. Po ondotnem izkazu potnikov se je odpeljal s paketno ladjo splošne čezmorske družbe (Compagnie Generale Transatlantique) „la Bourgoigne“, ki je 4. julija 1898 ob 5. uri zjutraj sredi morja trčila z angleškim parnikom „Cromatysshire“ in se precej potopila z večjim delom potnikov. — Od tedaj se Martin Jakša, ki je bil v listi potnikov za prav vpisan kot Martin Jakec ali Jakee, pogrēša.

Na zahtevanje Marije Jakša, soproge pogrešanega, se pričlenja postopanje v dokaz njegove smrti, postavlja se mu skrbnikom Janez Sever, posestnik iz Sel pri sv. Duhu št. 10, ter se konec oklicnemu obroku postavlja na 4. julija 1899.

Do takrat je temu sodišču ali imenovanemu oskrbniku povedati vse, kar bi dalo sklepate na življenje ali smrt pogrešanega Jakša Martin-a, ker se bode potem o teh okolnostih razpravljalo in odločilo.

C. kr. okrož. sodišče v Rudolfovem oddelek III.,
dne 20. decembra 1898. (2—3)

ZAHVALA.

Kolegijatni kapitelj v Novem mestu se za tako obilno izkazano sočutje ob smrti preč. gospoda kanonika

RIHARD-A FRANK-A

lepo zahvaljuje: prevz. knezu in nadškofu goriškemu Jakobu, njega ekselenci deželnemu predsedniku kranjskemu gosp. baronu Hein-u, preblag. gosp. deželnemu glavarju kranjskemu Deteli, preblag. gosp. novomeškemu okrajnemu glavarju Fränzl pl. Vesteneck-u, preblag. gospodu predsedniku c. kr. okrožnega sodišča novomeškega Gerdešič-u, preblag. gosp. državnemu pravdniku Schwinger-ju, blag. gosp. gimnazijskemu ravnatelju Deteli, blag. gospodu mestnemu županu Scheguli, blag. gosp. šmihelskemu županu Zure-u, prečast. kapiteljema ljubljanskemu in mariborskemu, vsem drugim novomeškim oblastvom, preč. duhovščini, slavni mestni gardi, slavni požarni brambi, slavnemu „društvu rokodelskih pomočnikov“ in vsem meščanom ter okoličanom, udeležencem pogreba.

Kolegijatni kapitelj v Novem mestu,
dne 28. januarija 1899.

Dr. Elbert,
inful. prošt.

(51)

Razglas.

Zaradi oddaje zidanja nove dvorazredne ljudske šole v Orehovici, politični okraj Rudolfovo, bode za vsako posamezno delo posebej

pomanjšalna dražba

dne 16. svečana 1899

ob 9. uri predpoldne pri krajnem šolskem svētu v Orehovici.

Pri tej dražbi klicale se bodo za stavbenska dela sledeče cene:

1. izkopavanje in zidarsko delo	7466	glđ.	70	kr.
2. tesarsko delo	3640	glđ.	94	kr.
3. mizarsko delo	1275	glđ.	40	kr.
4. ključarsko delo	942	glđ.	42	kr.
5. kleparsko delo	357	glđ.	41	kr.
6. barvarsko delo	157	glđ.	94	kr.
7. steklarsko delo	246	glđ.	72	kr.
8. pečarsko delo	242	glđ.	—	kr.
Skupaj	14329	glđ.	53	kr.

K tej obravnavi se vabijo podjetniki s pristavkom, da so dotični načrti, proračuni, dražbeni in stavbeni pogoji na razgled pri krajnem šolskem svētu v Orehovici.

Vsak ponudnik ima položiti pred začetkom ustmene obravnave 10% od razpisane cene dotične vrste dela, na katero misli ponudbo narediti, kakor varščino, katero dobé oni, ki niso delo prevzeli, takoj po končani dražbi proti pobotnici nazaj, nasproti pa se onim, ki so delo prevzeli, kot kavicija pridrži.

Zapečatenene, po predpisu §§ 3 in 4 dražbenih pogojev napravljene z 10% kavicijo in 50 kr. kolekovane pismene ponudbe, v katerih je vsako delo posebej, ravno tako kakor v razpisu imenovano, tako tudi z napisom na zavitku, na katero delo je ponudba narejena, bodo le pred začetkom ustmene obravnave pri podpisnem krajnem šolskem svētu sprejete.

Krajni šolski svet Orehovica,
dne 28. januarja 1899. (47)

VABILO

k občnemu zboru

okrajne posojilnice v Krškem,

ki bo

v nedeljo 5. marca 1899 ob 11. uri dopoldne
v združni pisarnici.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Račun načelstva in poročilo nadzornikov.
3. Volitev načelstva in nadzornikov.
4. Nasveti.

Opomba: Ako bi pa ta zbor ob 11. uri ne bil sklepčen, začel se bo ob polu 12. uri drugi občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

V KRŠKEM, dne 24. januarja 1899.

(38)

Načelstvo.

Razglas.

Visoka c. kr. deželna vlada v Ljubljani je z odlokom dne 21. nov. 1898, št. 16.442, dovolila za Semič

tri letne sejme

za blago, govejo živino, za prešiče in drobnico, in sicer:

14. februarja,
26. aprila, in
24. julija vsacega leta.

Ako na kateri teh dnevov nedelja ali praznik pride, bo pa somenj eden dan pozneje.

Prvi somenj bo dne 14. februarja.

K obilni udeležbi vabijo se kupci in prodajalci.

Županstvo v Semiču, dne 9. jan. 1899.

Ivan Sušteršič,

župan.

(25 2)

Svarilo! Gospod Albin Josip Meguscher, rojen v Tržiču na Gorenjskem, ima svojo legalizirano pooblastilo, katero tem potom preklicujem in za neveljavno objavim. Imenovani gospod tedaj ni opravičen, za mojo tvrdko naročila ali plačila sprejemati. Ako bi slednje vendarle storiti hotel, naj se ovadi.

Praga, 1. januarja 1899.

Carl Phillip Pollak,
tovarna za esence.

(34-1)

Razglas.

Podpisana mestna občina namerava odpraviti iz dosedanega prostora

mostno tehtnico

in ker ima občina koncesijo za tehtnico, obrača se do istih, ki bi bili pripravljene napraviti mostno tehtnico v Rudolfovem ter si omisliti tudi premakljivo tehtnico za tehtanje živalij.

Tisti podjetniki, ki bi bili pripravljene postaviti tehtnico, naj se oglasi pri mestnem županstvu, kjer se izvejo pogoji.

Mestno županstvo v Rudolfovem,
dne 21. januarja 1899.

(39-1)

100.000 ameriških trt in
čez 1000 lepih jabolkovih dreves

ima za oddati to spomlad

po jako nizkih cenah

Janko Karlovšek,
posestnik in trgovec. Šmarjeta.(Ob sejmicah dobi se to tudi v Rudolfovem
na glavnem trgu.) 36-1)

Hiša na prodaj v Černomlju št. 71; zraven hiše lep, novo zidan hlev in lep sadni vrt z gredami; poleg tekoča voda. Kdor želi skupaj ali pa samo hišo, lahko kupi; na željo tudi njiva, ki meri $\frac{1}{2}$ orala. Kupec naj se oglasi pri Martin Malnerič-u v Černomlju. (45-1)

Izurjeni vrtnar sprejme se takoj v grajsčlani Bajnof pri Novem mestu. — Več se izve ravno tam. (40-1)

Oves „Willkomm“

Ta izvrstna vrsta težkega ovsca obrodi v vsaki zemlji prav dobro in se je pokazala kot najzgodnejša in najrodovitnejša; ima visoko in prav dobro krmilno slamo in ne poleže. Ker se mora ta oves jako redko posejati, zadostuje 50 kg za en oral. Razpošilja se z vrečico vred 25 kg za 5 gld., 50 kg za 9 gld. 50 kr., 100 kg za 18 gld. — Vrečice, ki imajo 5 kg pošiljajo se poštne prosto na vsako poštno postajo za 1 gld. 70 kr.

Oskrbništvo grajsčine Goliče pri Konjicah
na Štajerskem. (42-1)**20.000 cepljenk** (46-1)

najboljših vrst, čisto sertiranih in sicer: italijanski rizling, kraljevina, portugalec, črnina itd., ter

30.000 podlag

riparije portalis in rupestris — dobro ukoreninjenih, in

100.000 ključev

istih vrst — proda ter pošilja na zahtevanje tudi cenik.

Večja množina vina

je ravno tam na prodaj.

Oskrbništvo grajsčine Raka pri Krškem.

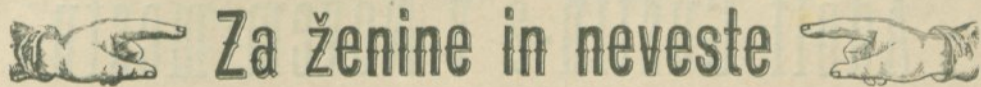
Na prodaj je vinograd

z zidanco in za obdelovanje potrebnim orodjem v katastralni občini Hmelčič. — Več se izve pri župnem uradu v Mirni peči. (48-1)

10.000 trt „Riparia portalis“

ukoreninjenih je na prodaj. Kdor potrebuje take trte, naj se oglasi pri Anton Kržičnik-u, posestniku iz Mokronoga. (49-1)

Za ženine in neveste

priporoča podpisani največjo in popolnoma novo zalogo najboljih vrst oblačilnega blaga, štofa, sukna itd. po primerno nizkih cenah.

Franco Božič,

Novo mesto, Glavni trg.

(24-2)

Službo cerkovnika

(mežnarja) išče polnoletni mož lepega vedenja. Blagohotne ponudbe se prosijo na naslov A. K., pošta Bučka pri Krškem.

(43-1)

Lep hrastov les ima na prodaj na stoječem Anton Lužar iz Jablana h. št. 18, fara Mirna peč.

(13-3)

Harmonij dobro ohranjen, je po nizki ceni na prodaj. Kje, pove opravništvo „Dol. Novic.

(31-3)

Več tisoč zeleno cepljenih, in več tisoč dobro ukorenjenih trt

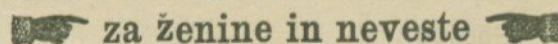
je na prodaj. Cena prvim 10 gld., drugim 12 gld. tisoč. — Več pove Jos. Ogoreutz, Novo mesto.

(16-3)

Učenec, kateri ima veselje do mesarije in je lepega vedenja ter pošten, sprejme se takoj pri Josip Hrovat-u, mesarju v Žužemberku št. 28.

Najnovejše videla je!

(22-2)

 za ženine in neveste

pri trgovcu K. Barborič-u v Novem mestu

in mi rekla, da mi ne more dovolj povedati, kako lepo in veliko izbiro da ima v žametu, gladkega in pisanega v vseh barvah, kamgarna in sukna za ženske, svilo za predpasnike in zares lepe nove svilnate robce, najnovejše šopke in kranceljne pa tudi toskina in tifelna za moške obleke ima v vseh barvah, sploh če eden kaj lepšega želi, si tam lahko po primerni ceni in pošteni postrežbi nakupi.

Obče znana, pred 30 leti ustanovljena trgovina z železnino in špecerijskim blagom

Adolf Gustin-a v Novem mestu

priporoča za bližajočo se spomlad vse potrebno orodje za rigolanje vinogradov, najboljše škarje, nože in klešče za požlahtnenje trt, in tudi pri tem potrebne cepilne zamaške, najboljši gumi za cepljenje, kakor tudi cevi iz gume.

Najnovejše patentovane kuprene peronospera brizgalnice po sistemu „Viktoria“, samotvorne, brez sesalke, ter se v jedni minuti prirede za rabo, so silno trajne in v porabi priproste. Tekočino čisto popolnoma izkoristijo ter jo po potrebi ali kakor meglo drobno razprše, pa tudi za visoke rastline v krepkem žarku visoko poženo. Brizgalke imam pripravljene, da se vsakdo o izvrstni porabi lahko prepriča.

Dalje uljudno naznanjam, da imam za ves obseg novomeškega okrajnega glavarstva samozalogo novega streliva „Dinamon“. To novo strelivo Dinamon ima ravno tako moč in učinek, kakor dinamit, vendar ni čisto nič nevarno, ter se lako dobiva brez uradnega privoljenja.

Pri tej priliki si usojam tudi priporočiti priznano najboljše in različne žage in razno orodje za rezanje, različno železje in kovinaste stvari. Tudi si usojam opozoriti na moje skrbno zbrano in fino špecerijsko blago, ter se priporočam za obilni obisk, zatrjevaje pošteno in pozorno postrežbo.

Z velespoštovanjem

(32-2)

A. Gustin.

Hiša z vrtom na prodaj v Metliki hišna št. 200
Ista je pripravna za vsako kupčijo. Natančnejši pogoji se isvedó pri lastniku Fux-u star. 30-2)

Čisto novo prodajalnično opravo

za špecerijsko in manufakturno blago, dalje tri okna za izložbo z okovanimi vratmi ima na prodaj Ivan Šitar v Toplicah. (6-3)

Vdovec. Podjetnik, trgovec itd., iz kraja v bližini Zagreba želi se seznaniti in oženiti z vdovo ali dekletom, večim hišnega opravila itd. — Prijazne ponudbe ter natančen opis osebe in imetja vpošljejo naj se upravnistvu „Dol. Novic“ št. 25.

300 litrov dobre slivovke

domačega pridelka, katera ima 47 $\frac{1}{2}$ stopinj, ima na prodaj po 1 gld. liter Fr. Skušek, trgovec v Metliki.

Odperto pismo.

Gospod

Jos. Medved,

Novo mesto.

Hvala Vam lepa za poslani šivalni stroj; vidim da niso prazne besede, ako se o Vaših strojih toliko pripoveduje. Sedaj tudi jaz lahko rečem: **Kdor si misli kupiti šivalni stroj, naj gre k gosp. Jos. Medved-u v Novo mesto.**

Vas pozdravlja

Janez Kovačić,

krojač Podborštom pri Mirni peči.

(23-2)